



Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Auditoría de empresas biotecnolóxicas	Código	610475202	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	BiologíaDepartamento profesorado másterEnxeñaría Naval e Industrial			
Coordinación	Fernandez Feal, Maria Mercedes del Coro	Correo electrónico	coro.fféal@udc.es	
Profesorado	Bouza Fernandez, Maria Sonia	Correo electrónico	sonia.bouzaf@udc.es	
	Fernandez Feal, Maria Mercedes del Coro		coro.fféal@udc.es	
Web	masterbiotecnologiaavanzada.com/			
Descrición xeral	A materia encádrase dentro do módulo 2: Xestión, Control e Auditoría de Bioempresas e xunto ás outras dúas materias que constitúen o módulo permite ao alumno coñecer e dispoñer das ferramentas necesarias para traballar dentro ou na implantación dun sistema de xestión de calidade. Dota ao alumno dos recursos necesarios para desenvolver as capacidades que lle permitan planificar e desenvolver as estratexias requiridas para a correcta xestión do sistema de xestión de calidade en empresas biotecnolóxicas; ensínalle a utilizar as ferramentas básicas necesarias para a implementación dun sistema de calidade e seguridade en laboratorios e empresas de acordo ás normativas vixentes e introdúcelle nos aspectos legais que regulan profesión de Biotecnólogo.			



<b>Plan de continxencia</b>	<p>1.Modificaci3ns nos contidos</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Non se realizar3n cambios.</li> </ul> <p>2.Metodolox3as</p> <p>Metodolox3as docentes que se manteñen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Sesi3n maxistral.</li> <li>- Estudo de casos (computa na avaliaci3n).</li> <li>- Simulaci3n (computa na avaliaci3n).</li> </ul> <p>Metodolox3as docentes que se modifican</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Proba mixta: Cuestionario realizado a trav3s do Moodle.</li> </ul> <p>3.Mecanismos de atenci3n personalizada ao alumnado</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Correo electr3nico: Diariamente. De uso para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver d3bidas.</li> <li>- Moodle: Diariamente; para o desenvolvemento dos contidos te3ricos da materia.</li> <li>- Teams: Diariamente; sesi3n en grupo grande para o avance dos contidos te3ricos e estudo de casos na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade.</li> </ul> <p>Esta din3mica permite facer un seguimento normalizado e axustado as necesidades da aprendizaxe do alumando para desenvolver o traballo da materia.</p> <p>4.Modificaci3ns na avaliaci3n</p> <p>Mant3nense as mesmas que figuran na gu3a docente, ag3s que:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- a proba mixta realizarse a trav3s do Moodle.</li> <li>- empregarse Teams en sesi3ns de grupos pequenos (ata 6 persoas) para a realizaci3n da ?simulaci3n de auditor3a?, nas datas e horarios previstos no calendario do curso.</li> </ul> <p>Observaci3ns de avaliaci3n:</p> <p>Para o c3lculo final da nota dos alumnos que para superar a materia deban recorrer a examinarse na segunda oportunidade, manterase a nota obtida na parte pr3ctica (simulaci3n) e no estudo de casos.</p> <p>A "Dispensa Acad3mica" non exime ao estudante a tempo parcial da participaci3n en actividades enmarcadas na avaliaci3n global da materia.</p> <p>5.Modificaci3ns da bibliograf3a ou webgraf3a</p> <p>Non se realizar3n cambios.</p>
-----------------------------	---

Competencias / Resultados do t3tulo	
<b>C3digo</b>	<b>Competencias / Resultados do t3tulo</b>

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do t3tulo		
	AM20	BM1	
Capacidade de an3lise e s3ntese (localizaci3n de problemas e identificaci3n das causas e a s3a tipolox3a).		BM1	
Capacidade de organizaci3n e planificaci3n de todos os recursos (humans, materiais, informaci3n e infraestructuras).		BM2	
Capacidade de xesti3n da informaci3n (con apoio de tecnolox3as da informaci3n e as comunicaci3ns).		BM3	
Capacidade de planificaci3n e elaboraci3n de estudos t3cnicos en biotecnolox3a microbiana, vexetal e animal.		BM4	
Capacidade de identificar problemas, buscar soluci3ns e aplicalas nun contexto biotecnol3xico profesional ou de investigaci3n.		BM5	
Capacidade de comunicaci3n oral e escrita dos plans e decisi3ns tomadas.		BM6	
Capacidade para formular xucios sobre a problem3tica 3tica e social, actual e futura, que plantea a Biotecnolox3a.		BM7	
Capacidade de comunicaci3n eficazmente coa comunidade cient3fica, profesional e acad3mica, as3 como con outros sectores e medios de comunicaci3n.		BM8	
Capacidade de Traballo en equipo multidepartamental dentro da empresa		BM9	



Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.		BM10	
Racionamiento crítico e respecto profundo pola ética e a integridade intelectual.		BM11	
Adaptación a novas situacións legais, ou novidades tecnolóxicas así como a excepcionalidades asociadas a situacións de emerxencia.		BM12	
Aprendizaxe autónomo.		BM13	
Liderazgo e capacidade de coordinación.		BM14	
Sensibilización de face á calidade, co medioambiente, o consumo responsable dos recursos, así como coa recuperación e tratamento de residuos.		BM15	
Coñecer e saber aplicar os sistemas de control de calidade vixente.	AM12		
Coñecer todos os aspectos legais no ámbito da Biotecnoloxía.	AM19		
Saber implantar os sistemas de calidade e seguridade en laboratorios e empresas de acordo coas normativas vixentes.	AM11 AM20	BM1	

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1: Calidade e empresa	1.1 Concepto de calidade. 1.2 Evolución concepto de calidade. 1.3 Estratexias de calidade. 1.4 Ferramentas básicas da calidade. 1.5 Principios da calidade total.
Tema 2: Infraestrutura da Calidade e Seguridade Industrial.	2.1 Norma e normalización. 2.2 Organismos de normalización. 2.3 A certificación. 2.4 A acreditación.
Tema 3: Sistemas de Xestión de Calidade.	3.1 Definición de sistemas de xestión de calidade. 3.2 Modelos de xestión de calidade 3.3 Modelo EFQM. 3.4 Norma UNE-NISO 9001 3.5 A certificación ISO 9001 no mundo.
Tema 4: Auditorias de Calidade.	4.1 Definición e obxectivos das auditorias. 4.2 Tipos de auditorias. 4.3 Norma ISO 19011 4.4 Sistemática das auditorias.
Tema 5: A acreditación de laboratorios: norma UNE-EN ISO 17025	5.1 Antecedentes. 5.2 Obxectivos da norma UNE-EN ISO 17025. 5.3 Relación da norma UNE-EN ISO 17025 coa norma UNE-EN ISO 9001. 5.4 Estrutura da norma.
Tema 6: Aseguramento e control de calidade.	6.1 GMP: Boas prráticas en fabricación. 6.2 GLP: Boas prácticas en laboratorios. 6.3 Sistema HACCP
Tema 7: Bioseguridad.	7.1 Definición. 7.2 Principios xerais da bioseguridad. 7.3 Niveis de contención. 7.4 Axentes biolóxicos.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais



Simulación	A12 A19 A20 B1 B2 B3 B6 B9 B11 B14	3	9	12
Sesión maxistral	A11 A12 A19 A20 B3 B12 B13 B15	24	36	60
Estudo de casos	B4 B5 B7 B8 B9 B10	7.5	12	19.5
Proba mixta	A12 A19 A20 B12 B13 B15	3	9	12
Atención personalizada		9	0	9

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Simulación	Simulación dunha auditoría no laboratorio de combustibles
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Estudo de casos	Descrición dunha situación específica que suscita un problema. O alumno debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo.
Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Simulación Estudo de casos	<p>No estudo de casos e no tempo empregado para enfrontarse con éxito á simulación o alumno contará con atención personalizada co fin de contextualizar a información manexada polo alumno en cada momento.</p> <p>Para o alumnado con recoñecemento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, o profesor adoptará as medidas que considere oportunas para non perxudicar a súa calificación.</p> <p>Os estudantes a tempo parcial que dispoñan de "Dispensa Académica" teñen garantido que a non asistencia a clase non afecta o seu proceso de avaliación. Serán atendidos polo profesor en titorías non presenciais, acordadas previamente, para facilitar o seguimento da materia.</p> <p>A "Dispensa Académica" non exime ao estudante a tempo parcial da participación en actividades obrigatorias presenciais enmarcadas na avaliación global da materia.</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Simulación	A12 A19 A20 B1 B2 B3 B6 B9 B11 B14	O alumno enfróntase a un caso práctico para cuxa avaliación dispoñerá de documentación real	20
Estudo de casos	B4 B5 B7 B8 B9 B10	<p>O alumno debe ser capaz de analizar unha serie de supostos, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión.</p> <p>Entrega e/ou exposición de traballos propostos.</p> <p>Os traballos documentais que se realicen nesta materia non será necesario entregalos impresos. Entregaranse en formato virtual ou soporte informático a través de Moodle ou en arquivo adxunto ao correo designado para o efecto polo profesor/a.</p>	20
Proba mixta	A12 A19 A20 B12 B13 B15	Exame tipo test con preguntas elaboradas por cada un dos profesor@s que imparten a materia.	60



## Observacións avaliación

Para o cálculo final da nota dos alumnos que para superar a materia deban recorrer a examinarse na oportunidade de xullo manterase a nota obtida na parte práctica (simulación) e no estudo de casos.

Os estudantes a tempo parcial que dispoñan de ?Dispensa Académica? teñen garantido que a non asistencia a clase non afecta o seu proceso de avaliación. A "Dispensa Académica" non exime ao estudante a tempo parcial da participación en actividades obrigatorias presenciais enmarcadas na avaliación global da materia. Data de examen de primeira oportunidade:

Data de examen de segunda oportunidade:

## Fontes de información

<b>Bibliografía básica</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Alcalde san Miguel, P. (2009). Calidad. Paraninfo</li><li>- Sangüesa, Marta; Mateo, Ricardo y Ilzarbe, Laura (2006). Teoría y práctica de la calidad. Madrid. Thomson</li><li>- Jonquières, Michel (2007). Manual de auditoria de los sistemas de gestión. AENOR</li><li>- Sagrado Vives, Salvador y Bonet Domingo, Emilio (2005). Manual práctico de calidad en laboratorios. Enfoque ISO 17025. AENOR</li><li>- World Health Organization (2006). Laboratory biosecurity guidance. World Health Organization</li><li>- Garcés, J; Mariné, A. y Codony R. (2002). Garantía de calidad en los laboratorios analíticos. Síntesis</li><li>- ASQ Food, Drug y Cosmetic Division (2003). HACCP. Manual del auditor de calidad. Acribia</li><li>- Morillas Bravo, P.P. (2017). Guía para la aplicación de UNE-EN ISO/IEC 17025:2017. AENOR</li></ul>
<b>Bibliografía complementaria</b>	

## Recomendacións

### Materias que se recomenda ter cursado previamente

### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Organización e xestión: xestión empresarial e xestión eficaz do laboratorio/610475201

Aspectos legais e éticos en Biotecnoloxía/610475203

### Materias que continúan o temario

## Observacións

Dado que parte da bibliografía recomendada para esta materia atópase en inglés, é aconsellable ter coñecementos desta lingua, polo menos, a nivel de comprensión de textos escritos.

(\*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías